

1911

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Néhány szó a készfizetésről s a vele kapcsolatos közgazdasági fogalmakról.

Nincs aktuálisabb kérdése ma a magyar társadalomnak a készfizetésnél. Bármerre forduljunk is, erről hallunk vitatkozni, ennek felvétele szükséges avagy szükségtelen voltát halljuk kisebb-nagyobb hozzá értéssel fejtegetni.

A kérdés eme aktualitása adja kezünkbe a tollat, midőn e tárgyról irt cikkünkkel olvasó közönségünk elé lépünk s azt hisszük, hogy bár lapunk jellegénél fogva tartózkodnunk kell a politikai vonatkozásoktól, még sem végzünk meddő munkát, midőn saját nézetünket a kérdés gazdasági oldalát illetőleg lapunkban közöljük.

Mielőtt azonban cikkünk tulajdonképeni tárgyával foglalkoznánk, szükségesnek tartjuk néhány összefüggő fogalomnak, nevezetesen a pénz, papírpénz és hitel fogalmának talán hosszabb és szélesebb mederben folyó kifejtését, mint az ily nemű kitérések szoktak lenni, mely eljárásunkat megokolttá teszi azonban az említett fogalmak előismeretének szükségessége s ama körülmény, hogy cikkünk nem szakemberekhez, hanem általában az olvasó közönséghez van intézve.

I.

A közgazdasági írók meghatározása szerint a pénz általános érték mérő s csereszköz, mely tulajdonságai képessé

teszik arra, hogy az államhatalom törvényes fizetési erővel ruházza fel.

Története nem oly régi, mint az emberé. Az ősembert ugyanis csekély igényei, a föld akkori termelékenyebb-sége s a föld javainak a népsűrűség kisebb foka miatt is relative nagyobb bősége felmentették a gazdaságilag másra utaltságtól s helyzete vajmi ritkán kényszerítette arra, hogy hiányérzete kielégítésére a mások uralma alatt álló javakat megszerezni törekedjék. A „mások uralma alatt álló javak“ kifejezését tudatosan használjuk a „mások tulajdonát képező jószágok“ kifejezése helyett, mert bármely hihetetlenül hangozzék is kortársaink egyike-másika előtt, eleink primitív társadalmá — ha ugyan a társadalom szó közületeik megjelölésére egyáltalán alkalmas — a mai társadalom egyik sarkkövét: a tulajdonjogot nem ismerte.

Ha mégis hiányérzete szükségessé tette oly jószág megszerzését, mely rendelkezésére nem állott, de megvolt embertársai valamelyikének birtokában, annak erőszak útján való megszerzése neki lelkiismereti kérdést nem okozott. Elvette azt ha tudta, a másik beleegyezése nélkül erőszakkal, akár a másik élete árán is és midőn így cselekedett, benne nem élt a jogtalanság tudata ép úgy mint korunk civilizált emberében nem akkor, midőn lelővi a nyulat stb., hogy tőlük éltük árán is megszerezze a szükséglet kielégítésre alkalmas javakat. S csak ha az erő-

szakos megszerzés lehetőségére a remény fenn nem forgott, akkor fordult a megszerzés másik, rá nézve áldozattal járó neméhez: a cseréhez, mely létrejött akként, hogy A. egyén, kinek szüksége volt x. jószágra, keresett egy oly B. egyént, kinek x. jószágból több volt, mint amennyi ő és hozzátartozói szükséglet kielégítésére kívánatos volt, ellenben nélkülözte y. jószágot miben pedig A. bővelkedett.

Midőn a javak megszerzésének ez utóbbi módját leirtuk, rövidség okából eltekintettünk a közületek gazdasági belső berendezkedésétől s az egyént közületen kívül állónak tekintve állítottuk szembe más ily emberi lényvel természetes azonban, hogy a horda-, törzs-, család rendszerű közületekre alkalmazva elméletünket, mely közületeken belül vagyonszövetség állapota uralkodott, az mint A. hiányt érző horda-, törzs-, család és B. bővelkedő horda-, törzs-, család jelenik meg.

Az igények szaporodása, a nép sűrűsödése s a munkamegosztás fejlődése mind gyakoribbá tették a szükséglet-kielégítés céljából kívánatos s rendelkezésre nem álló javak másoktól való megszerzésének kényszerűségét, s a mint e kényszerhelyzetet gyakorlatban fejlődött majd állandósult, azzal kapcsolatban fejlődött részben mint okozat, de a kölcsönhatásnál fogva mint ok is az őseredeti mivoltában csak védés daczsövetség szerű, de a fejlődés

T Á R C A.

Klárka, mint író, nő,

A reggeli kávét kiszüresöltek és a fiatal, kívánatosan szép háziasszony a hagyományos szokás szerint karikára fűzött kulcsokat csörgetve, elhagyta a szobát, hogy napi dolgai után lásson.

Mandula Flórián, a kethónapos férj, indulatosan vágja magát a pamlag sarkába. Az ártatlan butordarab fájdalmasat nyekkent az erőszakos lökés alatt, de mit törődik most azzal Flórián ur, akinek szívében mélyen szántó keserűség költözött. Vesztes ránczok ülnek ki homlokára s indulatos szavakat dobál a nagy némaságba.

— Hiszen jól tudja Klárka, milyen szívesen trécsélem el vele reggeli után azt a rövid felőrat, amely hivatalos óráim megkezdése előtt rendelkezésemre áll. . . Eddig benn is maradt velem a szobában, míg el nem mentem s mondhatom, egész napomnak ugyszólván ez volt a legkellemesebb felőrája. Egy idő óta azonban, nem tudom miért, mindez megváltozott. . .

Rágyojtott egy pipára s megkísérelte másfelé terelni a gondolatait. Belebámult a sűrű füstgomolva de hiába egyszerűcsak azon vette magát észre, hogy megintcsak a feleségére gondol.

Dehát mi is változtathatta meg ennyire az ő kis feleségét? . . . Azt éreznie kellett Flórián urnak, hogy valami mint egy kínai fal, közéjük emelkedett. . . nyilvánvaló, hogy

felesége gondolatait másvalami bilincseli le, folytonos szórakozottsága, álmodozása mind nagyon gyanus. . . Eh! de mit kinezza magát haszontalan töprengéssel, ami semmire sem vezet. Az idő jó feljedező s ő iparkodni fog az időnek segítségére lenni, ebben a felette fontos munkában.

Felöltötte köpenyegét s elindult a hivatalba, Elebb beszólt a konyhába:

— Isten veled Klárkám. Neked bizonyra sok dolgod van?

— Óh, dehogyan — hangzott a kedvesen csicsergő válasz — éppenséggel semmi dolgom sincs.

Megesókoltták egymást randes szokás szerint s Flórián ur bosszusan lejtett tova. Telve keserűséggel dörmögte:

A gyakorlat emberei gyakorlati kísérletek

alapján bizonyítják, hogy a kőbányai

száritott hizósertéstrágyával

minden gazdasági növénynél

fényes eredményeket értek el.

Minden gazda kérje saját érdekében ezen szakvéleményeket tartalmazó ismertetéseket árajánlatot, melyeket készséggel küld a BUDAPESTI KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓJY Rt. B. sz. j. 8. helyen. T. r. sz. 0. 21. sz. j.

Szives figyelmébe: Minden hirdetéshez új szakvélemény van mellékelve!

Az Önöktől vett száritott sertéstrágyával trágyázott földbe krumplit ültettem és a termés hozam 35 százalékkal volt nagyobb, mint a közvetlen mellette levő táblán, melyre ezen trágyából nem szórtam. Fuchs Kálmán, Elecskei bér gazdaság.

Van szerencsénk értesíteni, hogy az Önök által szállított száritott sertéstrágyát az őszi vetések alá felhasználva azzal a legjobb eredményt érték el. Zweig Lipót és fia, Galgóc.

A száritott sertéstrágya hatásának eredményével várakozáson felül voltam meglepődve. Zaboritzky Ferenc építész, Kesz. m. t.

folytán gazdasági jelentőséget is nyert közületek szervezettsége.

A nép sűrűsödése kifejlesztte a munkamegosztást, a munkamegosztás nélkülözhetlenné tette a cserét, a csere állandó szükségessége pedig előidézte annak tudatát, hogy a természetes csere csak a kultúra kisebb fokán elégítheti ki a forgalom igényét, mert nehézkes, minthogy két feltétele van: egyik a cserélők' szükségérzete másik a cserélőknek ép azon jószágokban kölcsönös bővelkedése, mit másikkal nélkülöz.

E tapasztalat megteremté az emberi elme oly irányu tevékenységét, hogy keressen oly jószágot, mely ha talán nem is alkalmas közvetlenül a szükséglet kielégítésére, de becsé általános elismert voltánál fogva kívánatos a megszerzésre s ép azért szükséglet kielégítésre alkalmas javakért becserélhető.

Igy jutott el az ember a pénz fogalmához s használatához, mely azonban fejlődése embryonális állapotában még nagyon közel állt a naturalis cserehez attól csupán a cserejószág egyazonosságánál fogva, s szélesebb körben elfogadott voltánál fogva különbözött.

A történeti fejlődés nem tűr ugrásokat s tévedés volna azt hinni, hogy a pénz használata válaszfalszerűleg különült el a természetes csere alapuló gazdálkodás korszakától. Eleinte a természetes cserevel párhuzamosan használták s valószínű, hogy vásárló ereje nem a fogyasztók egymás közti érintkezésében, hanem a közvetítő kereskedelem funkciójában érvényesült.

A pénz anyaga használata kezdetén minden jel szerint valamely élő házi állat volt. Ezt látszik bizonyítani az egyes nyelvekben a pénz megjelölésére szolgáló szó, illetőleg annak kideríthető gyöke.

Mivel azonban az élő állat, bár forgalom képesebb, mint hason terjedelmű és súlyu, saját mozgató erővel nem bíró jószág, még is a forgalom lebonyolítására nem minden körülmények

között alkalmas, egyrészt mert elhelyezése nagy területet igényel, másrészt eltartása, élelmezése s gondozása költséggel jár, de meg azért is, mert a közbiztonságot nélkülöző s az ököljog által dominált korszakokban, megvédelmezésük s a tulerő elől megmentésük nehézségekkel járt. A minden gazdasági változás szülőanyjaként szereplő kényszerűség rávezette őseinket, a más anyagoknak, minők a bőrök, kagylók stb. majd végül a nemesércek pénzüi alkalmazására.

Ámde még e lépéssel sem érte el a pénz azt a formát és forgalmi képességét, melylyel a mai ember ismeri. Hosszu időre s a nehézségek okozta kellemetlenséggel járó bő tapasztalatokra volt szükség, míg a naturalis cserehez hasonló módon, azaz a súly és finomság esetről-esetre mérlegelésével járó pénzforgalmat a tekintély veretével ellátott érmek használata váltotta fel.

M. V.

Községi gyűlés.

Tapolcza nagyközség képviselőtestülete f. hó 25-én tartott gyűlésén Sallai Karolin íthelyi illetőségét nem fogadja el. Jelenti Mojzer Endre községbíró, hogy a volt szegényháznak rendőrlakásokká leendő átalakítása a beszerzett költség szerint 5923 K.-ba kerülne. Minthogy az oly magas összeg, amelyre a községnek fedezete nincs, határozatott, hogy csak a legszükségesebb munkákat illetőleg átalakítás eszközöltessék a legolcsóbb áron és lehetőleg házilag. A Tapolczavidéki Kórházegyesület emlékiratára egyhangulag elhatározza a képviselőtestület a kórház megépítését, mert ezzel egy rég óta vajdó és szükséges közegészségügyi intézményt valósít meg. Ugyanazért megkeresi a képviselőtestület a kórházi bizottságot, hogy a kórház létesítése ügyében lépjen actióba, szerezzen be tervet, költségvetést,

érdeklődjék más városok nevezetesen a Devecserben épült kórház felől s 30 nap alatt tegyen jelentést. Marton Rezső indítványára a Kórházegyesületnek, mely ezen a téren legtöbbet tett, s ugyancsak a küldött emlékiratáért köszönetet nyilvánítja a képviselőtestület. Jelenti főjegyző, hogy az előjáróság az állandó tűzoltókat fel fogadta, Kovács Mihály, Kovács Ferencz, Kvintovics János és Hujder Vendel tapolczai lakosokat s ugy ezek mint a 25 önkéntes tűzoltó kiképzéséről gondoskodni fog.

Jelenti főjegyző, hogy a szintártoló egyesület megalakítása iránti törekvése sikerrel végződött, amennyiben az megalakult. A főszolgabíró rendeletet küldött át a községhez, hogy a vasuti állomáson személyvonatoknál rendőrség legyen és hogy a község rendőrségi szabályrendeletet alkosson. A képviselőtestület főjegyzőnek az állomás főnökséghez intézett átiratát és jelentését a magáévá teszi és elfogadja. Egyuttal elfogadja a képviselőtestület az előjáróság azon előterjesztését is, hogy a január 1-én létesítendő tűzoltóság tagjai közül 3 hivataloslagi teendőkre használhassék fel, úgy hogy egy tűzoltó állandóan készenlétben legyen, 3 rendőr éjjel nappal csak rendőri szolgálatot teljesítsen, helyettük a 3 tűzoltó pedig egyéb községi szolgálatot teljesítsen. A vasuti állomásfőnökség pedig megkereseti, hogy az ott megjelenő rendőri közegek s az ezeket ellenőrző rendőrbiztos, bíró, főjegyző részére az állomásnál megfelelő helyiségről gondoskodni sziveskedjék, mert előállításokat, igazolásokat, motozásokat stb. váróteremben vagy szabadon végezni nem lehet, nem is szabad. A rendőrségi szabályrendeletet pedig a község január 1-ére elkészíti.

Községbíró előadja, hogy hiteles forrásból értesült, miszerint hajlandó lenne a kormány Tapolczára gyalog katonaságot helyezni. Tekintve, hogy Tapolczának nagy kiterjedésű és gya-

Még csak mentegőzni sem tartotta érdemesnek. . .

A reggeli pipa nem izlett Flórián urnak. Nem az asszony töltötte, mint ahogy eddig szokásban volt. Betért hát a kis szatölcsboltba, ahol cipőperlitől kezdve dohányig minden kapható volt és néhány szivart választott ki. A vézna, sovány boltosné egy írott papírdarabot vett elő, belegöngyölte a szivarokat lehetőleg bájos mosolylyal nyujtotta át a morózus Flóriánnak.

Flórián, merő szórakozottságból vizsgálta a kezébe nyomott csomagot. Hirtelen elsápadt, majd rákvörössé vált s villogó szemekkel bámulta a csomagoló papíron látható írást. Aztán rohant ki a boltból köszönés nélkül. Az utcán mohó sietséggel hanyta ki a szivarokat, s olvasni kezdte az öszszegyűrt papírlapon levő írást:

„Mily kimondhatatlan boldogság volt az kedvesem, téged viszontlátni oly hosszú válás után. Most tudom csak, ki voltál nekem. Bár sohasem fordultam volna el tőled, de a megbánás most már késő. A szerencsétlen frigy, melyet kényszerből kötöttem megmondolatlanul sajnos, felbonthatatlan. Szenvedek, hidd el, kimondhatatlanul szenvedek. . .

A felindulástól reszketve vágta zsebébe Flórián az átkos papírszeletet.

Jóságos ég! Hiszen ez Klárka írása! . . . Neje szereelmes szavakat intéz más hoz! De

kihez? . . . Valakihez, akit már régen nem látot s akit egész lelkéből imád! . . . Ez hát a talány megfejtése. Most már érti neje szórakozottságának az okát, újból tudja magyarázni hidegségét.

Újból kivette e rettenetes papírlapot. Simára vasalta a tenyerével s elmerengett.

— Hogyan kerülhetett ez a szerencsétlen levél a szatölcsboltba? Ugy lesz, igen bizonyosan úgy lesz, hogy az a valaki, a ki nek szól, véletlenségből elszórta.

Nehéz órái voltak Flórián urnak az irodában Alig várta a délut, úgy robotogt be a lakásába, mint a gyorsvonat. Az arca fehér volt mint a kréta.

— Az istenért édes mi bajod? — sikoltott rémülten a kis feleség.

Olyan őszinte igaz aggodalom érzett ki a hangjából, hogy Flórián megdöbbenve emelte fel fejét, kemlő tekintete bosszusan vizsgálta az asszonyka arcát.

— Álnok, kigyó! — gondolta magában s aztán hangosan felelt.

— Igenis, bajom van!

— Óh szent Isten, — sópáncodott az asszonyka. Szegény férjecsém. Azonnal orvosért küldök.

Nem szükséges — felelt zordonan Flórián — rajtam orvos nem segít.

— Hát mibajod, édesem, szólj, hadd segítsek, de én nem tudlak így látni. Most már nem tudott magán uralkodni Flórián ur.

Ugy bömbölt, uínt az orkán.

— Micsoda? Még te kérdezed? Az ártatlanság leple alá akarsz bujni, te, te, te hűtlen ceda teremtés! Felelj, mit tettél a hátam mögött?

— A . . . a . . . hátad . . . mögött? . . .

Flórián benne volt most már a svungban. Keserű kacagásra fakadt.

— Két hónapi házasság persze, hogy hosszú. Ilyen nagy idő alatt hogyan unna meg az asszony a férjét. . .

Az asszonyka úgy állt a tomboló férj előtt, millámsujtott virág, Nefejejtskek szeméből sűrűn patakzott a könny. Beszelni kezdett s csak úgy csuklott a hangja.

— Hát ezt érdemeltem én tőled Flóri! Igy beszélj te, aki tudod, hogy mennyire szeretlek! . . . Flóri, édes Flórikám, emlékezz vissza milyen boldogok voltunk. . .

— Igen, igen, voltunk — vágott közbe indulatosan a férj. Eltalálad az igazi jelzőt: voltunk boldogok, amíg rá nem szedtél, amíg galádul meg nem csaltál! Köztünk vége mindennek! . . .

Az igaztalan bántalom mindig erőt ad a gyöngének is. A fiatal asszonyka férje utolsó szavai után letörülte könnyeit s bátran állt szembe a dühöngő Flóriámmal.

— Szabad végre tudnom, hogy miért sértegetel? . . .

A férj szótlannul nyult zsebébe és kivette a rettenetes papírlapot. Elébe tartotta s szikrázó szemekkel lesté a hatást.

korlatok tartására igen alkalmas lőtere van, felhívják az előjáróságot, kérvényezze meg, hogy a város katonaságot kapjon s a kormány itt kaszárnnyát építsen. Id. Leszner Mór interpellálja községbíró, az iránt, hogy az utóbbi időben 2 ivlámpát kapott ugyan a város, de ezek közül mindkettőt a város nyugati részén helyezték el, mire az községbíró válaszolja, hogy az ivlámpák elhelyezése a villamos bizottság dolga volt, ki is azt a vasúti forgalom miatt a vasut felé vezető ut mentén helyezte el; ártirt azonban az előjáróság a villamos üzemvezetőséghez, hogy az egyik 800-as égőt felezzék meg és ezek egyiket a kívánt utcára helyezze el.

A Tapolczai Leccapó Társulat

folyó hó 23-án Tibola János alelnök vezetése mellett választmányi gyűlést tartott, melynek lényeges tárgyai voltak, a közgyűlés elé terjesztendő tisztújítás, számadás és a további munkálatok tervezetének elkészítése. Handlery Gusztáv igazgató jelenti, hogy az összes társulati munka bevégeztetett, csupán az ó ámentai és ó-tapolczai árkok kiásatása maradt el s mivel ezek leccapolására egyelőre fedezet nincs, a munka függőben hagyandó, a már kiásott árkok azonban tisztogatás óta beiszaposódtak.

Jelenti igazgató, hogy a társulat a költségek fedezésére még a múlt évben 10 ezer korona kölcsönt vett fel a Balatonmelléki Takarékpénztártól, az ebből fel nem használt összeg betétileg kezeltek. A választmány javasolja, hogy a betét a kölcsön kamataira és folyó kiadásokra fordítsassék. Előadja igazgató, hogy a társulati érdekltség törvényesítő, mely célból a névjegyzék a kulturmérnöki hivatalhoz felterjesztendő, a hol az megállapították. A nyert 15 ezer korona államsegély elszámolásának eszközésére felkéri a kulturmérnöki hivatalt; az érthi hídak elkészítési ára és az anyagértékeért 664 korona 11 fillér megtérítését kérelmezi a várostól. Az öntözési és duzzasztási tervek elkészítésére felkéri a kulturmérnöki hivatalt.

Jelenti az igazgató, hogy a számvizsgálóbizottság a számadást megvizsgálta azt helyesnek találta, indítványozza, hogy nekik, valamint a tisztikarnak a felmentvény megadassék, s utána, minthogy a tisztikar le-

Az asszonyka belenézett kíváncsian az írásba s aztán csintalan mosoly kíséretében vállalt vont.

— Minek olvasnám, hiszen kívülről is el tudom mondani.

— Tehát igaz! — orditá Flórián tajtékzó dühvel. — És még csak nem is tagadod!? Nem védekezel!? Asszony, ne vigy a végletekig, mert megöllek! . . .

— Ezert a csekélységért? No igazán nem volna érdemes — kacagott a kis menyecske.

De a férj arca ólomszint váltott. Tekintete örületes kifejezést nyert. Ingadozva roskadt a pamlagra s nyögve ismételte! . . .

— Csekélység! . . .

Klárka ijedten ugrott hozzá. Átölelte a nyakát, csókolgatta, símogatta s végre sikerült életre hoznia. S mikor Flórián teljesen magához tért, kacagva mondta el neki a rémes papírszlet egyszerű történetét. Elmondta, hogy örömet akart szerezni a férjének, aki nemrégiben azt mondta, hogy szerfelett becsüli ama nőket, akik regényeket írnak. Ő tehát próbálkozott vele, de sémhogyssem sikerült. Mindennap legalább is husz papíroslapot dobott el, amit a cseléd összegyűjtögetett és aztán eladta a szatócsboltban.

— És bizony tette hozzá vigan az asszonyka — ha hamarosan abban nem hagyom az irónói pályát, cselédünk bizonyosan tőkepenész lesz.

Halos Tivadar.

mondott, de megbízatása is lejárt, a választás ejtessék meg. A felmentvény megadása után a volt tisztikart felkéri a választmány, hogy tartsák meg továbbra is tisztségüket, minthogy azonban ragaszkodnak lemondásukhoz, a választmány az egyes tiszt állásokra a következő ajánlatot teszi a közgyűlésnek; minthogy az igazgató választása a választmány hatáskörébe tartozik, igazgatóul a választmány Horváth Jenő főjegyzőt választja meg s részére a gyűlés napjától egyelőre évi 400 korona tiszteletdíj megállapítását javasolja azzal, hogy ez a tiszteletdíj a végzendő munka arányában emeltetni fog. A közgyűlésnek elnökül ajánlja Mojzer Endre községbíró, alelnökül Tibola Jánost, pénztárosul Wallner Károlyt, számvizsgálókul Berger Manó, Lessner Sándor és Anyósy Ferencz tagokat. A választmány tagjaiul Aranyody János, Takács Jenő, Szollár György, Bóday Lajos, Frisch Jenő, Dér Pál, Ley József, Huppán Gyula, Hirsch Lipót, id. Lessner Mór, dr. Kovács Vilmos társulati tagokat.

Előadja igazgató, hogy a szavazatra jogosultak kimutatásában változás történt, mert Csöndes József és Frisch Lipót meghaltak. Az elhaltak jogát az örökösök fogják gyakorolni vagy megbízottjaik. Bemutatja ezután az igazgató az 1910. évi elszámolást és a jövő évi költségvetést.

H I R E K.

A reklámról.

Már több ízben irtunk lapunk hasábjain a reklámról. Buzdítottuk kereskedőinket, iparosainkat, korunk ezen irányelvének elfogadására.

Minden vállalat fejlődésének leghathatósabb előmozdító eszköze, a reklám. Lehet az kirakat, hirdetés az újságokban, vagy a hirdető oszlopokon.

Nagy városok utcáinak képe, szépsége, nagyobb részt kereskedőinek, iparosainak ezen irányelv megértésétől függ. A reklámt megértő kereskedő ezeket áldoz szép kirakatra. Kirakja üvegalá áruinak legszebbiket, amelyeknek izléses elhelyezésével és összhangzatosságával legnagyobb mértékben felkelti bennünk a vásárló kedvet. A szép kirakat előtt megállunk és meglepetve vesszük észre, hogy mi: ezt is kapni, kíváncsiak vagyunk rá, bemegyünk az üzletbe, megvesszük. Pedig lehet, hogy mikor hazulról elindultunk, nem volt bevásárló-kunk. Kirakat nélküli üzletbe csak akkor megyünk be, ha direkt ott akarunk venni valami éppen szükséges tárgyat. Tehát elmondhatjuk, hogy a kirakat a reklám legjobb eszköze. Igen, helyben. Mert aki más városra, más országra, vagy világrészre is ki akarja terjeszteni vállalatának üzletkörét, az kenytelen az újságok hirdetési rovatahoz fordulni, amelyben megkeresi minden venni szándékozó az „eladó” rovat hirdetéseit.

Egész kis vagyont áldoznak ügyes kereskedők a hirdetésekre, mert ezáltal ismertté teszi nevét és áruját.

Az ismertetés másik eszköze, a közönség figyelmének felkeltésére a hirdető oszlop az ó sok, remek kivételű plakátjával ép ugy, mint régen a közhírre tévő kisbíró dobja.

Hangosabban, mindent mondóbban beszél egy szép falragasz az ó: tudja ön mi a lizofom? kérdésével és eredeti fejével, mint ha a kisbíró dobolta volna ki. És a falragasz minden embernek elmondja mondókáját, nem mint a kisbíró; de csak addig, míg lenem tépik.

A falragaszoknak, amelyeknek készítése nagy iparvállalatokat foglalkoztat, helyet adandó; nagy városok hirdető oszlopokat, vagy táblákat építettek, hogy állandó helyük legyen.

Tapolcza város is épített ilyen hirdető oszlopokat és táblákat, amelyekre mindent lehet mondani, csak azt nem, hogy praktikusak. Minket is felkeresnek törekvő cégek hirdetése, meg helyiérdekű falragaszaink is vannak. Sajnos nem igen ér celt a hirdető, mert alig hogy kiragasztották hirdetményét, vagy letéptik, vagy hely hiányában másikkal ragasztják át.

A falragasz kiragasztásáért a város jogos díjat szed, de a díjert jogosan elvárhatja a hirdető is, hogy falragaszát legalább egypár napig, míg a közönség tudomást vesz róla át ne ragasszák, vagy le ne tépjék. Ennek legnagyobb részben a hirdető táblák az okai, mert egy közönséges nagyságú falragasszal teljesen be vannak fedve. Így másikkal már hely nincs.

Ezen uton is felhívjuk az előjáróság figyelmét, többek panaszára, hogy megfelelő helyet és védelmet kapjanak a hirdetések.

Esküvő. Bichler Gyula pacsei gyógyszerész f. hó 30-án d. e. 11. órakor a tapolcai izr. imaházban tartja esküvőjét Grünberger Bernát tapolczai izr. főkántor leányával Emiliával.

Eljegyzés. Palkovits György helybeli szabó iparos eljegyezte Kóvágóörsről, Kövessy Mihály és neje Bakó Mária leányát Mariskát. (Minden külön értesítés helyett.)

Áthelyezés. A vármegye alispánja Balogh Endre közigazgatási gyakoronkot Sümegről Zalaegerszegre helyezte át.

Az esküdtbírószág elnökei. A győri ítélőtábla elnöke a zalaegerszegi törvényszéken szervezett esküdtbírószág elnökévé Degre Miklós dr. törvényszéki elnököt, melyettes elnökévé Fritz József dr. ítélőtábla bíró címmel és jelleggel felruházott törvényszéki bíró jelöltte ki.

Uj adóhivatal. Balatonfüreden 1911. július 1-ével uj adóhivatalt fognak felállítani. A fürdő rohamos emelkedése folytán vált szükségessé a hivatal felállítását.

Tanítónőválasztás. A balatonedericsi osztálytanítói állásra 6 pályázó közül Ács Vilma ökl. tanítónőt választották meg.

A Tapolczi Kereskedő Ifjak Egyesülete teli multságát december hó 10-én tartja a Kaszap-féle szálló termeiben. A multság igen sikerültnek ígérkezik, mert az egyesület meghívása következtében *dr. Fényes Samu*, a kiváló író is részt vesz a felolvasó estén. Az illusztrus író *Virág és Szerelem* címmel szabad előadást tart. Ezenkívül *dr. Fayer József* a zeneakadémia végzett növendéke művészi hegedűjátékával emeli a műsor érdekességét, *Gróf Jenő* vig monologot fog előadni.

Műkedvelők előadása. Valóban élvezetes estét szereztek vendégeiknek a kath. legényegylet azon tagjai, akik f. hó 20. és 21-én este az egylet hivatalos helyiségében tartott műkedvelői előadáson szerepeltek. Ez uttal újabb tanúságát adta az egyesület, hogy mily kellemes szórakoztatást nyújthat az erkölcsnemesítő társulás, ahol az ifjak lelke nemesedik, értelme fejlődik. Színre került: *K ó s z a J u t k a* 3 felvonásos népszínmű. Nehéz különbséget tenni a szereplők közül, mert mindegyike a saját szerepét kitünően betöltötte, mégis a szerencsésen választott szerepben kitűntek *Kálmán Mariska*, *Speer Jolán*, *Németh Mariska*; a férfik közül *Tóth Ambrus*, *Nádli Ernő*, *Szigrin Lajos*, *Bálint József*, *Péter Ferencz*, *Andri János*, *Wolf Nándor*. Az előadás folyékony, szabatos volt, ugy, hogy egy vidéki hivatásos szintársulatnak és dícséretére váltott volna. Mindkét előadás alkalmával az egylet helysége tele volt vendégekkel, akiknek valóban kellemes estét szereztek a szereplők; de dícséret és elismerés illeti első sorban az egyesület vezetőjét, ki fáradságtalan, kitaró buzgalommal munkálkodik az egyesület s így közvetve az ifjuság erkölcsnemesítő oktató, nevelő szórakoztatására. Őh bárha minden ifjusági egyesület ily irányban vezetne tagjait. Adjon a törekvő egyesület ifju tagjainak buzdítást a jövőre a közönség osztatlan elismerése.

Felülfizettek: *Kéri Elei*, Áttala 4 korona, *Ley József* 3 korona, *Magyar István* 2 K. *Rimanóczy Endre*, *Serák József*, *Palkovics Ferencz* 1—1 kor. *Vörös Ferencz* 80 fillér. *Beresi Lajos*, *N. N.*, *Stephanek János*, *N. N.* 60 fillér. *Csébi Árpád*, *Felisch Antal*, *N. N.*, *Zeller N.*, 50—50 fillér. *Nagy Ferencz*, *Orbán Aladár* 40—40 fill. *N. N.*, *N. N.* 20 f. *N. N.* 10 fillér. Fogadják az egyesület vezetőségének hálás köszönetét nemcsak a felülfizetők, hanem mind azok, akik a műkedvelői előadásban szerepeltek, amelylyel az előadás erkölcsi és anyagi sikerét biztosították.

A badacsonytomaji körorvosi állásra. Karácsony Kálmán tapolczai főszolgabíró, december 26-ig pályázatot hirdet. A választás december 28-án lesz.

Az alsólendvai hordójelző hivatal csekély forgalma miatt, amely még a kiadásokat sem fedezi, beakarják szüntetni, hacsak a község a fenntartásához hozzá nem járul.

Előkészületek a népszámlálásra. Karácsony Kálmán tapolczai főszolgabíró a járás népszámláló biztosait tegnap délelőtt Tapolczára értekezletre hívta össze, amelyen mintegy 60-an jelentek meg és megbeszéltek a népszámlálás helyes és egyöntetű keresztülzeteit.

Tűz Tapolczán. Folyó 21-én d. e. fél 8 órakor Gut Soma főutezai lakásának udvarán épült, náddal fedett műhelyének teteje kigyulladt, valószínűleg a tüzhelyből fölszálló szikra a lyukas oldalú kéményen keresztül gyújtotta meg a tetőzetet, amely csakhamar lángborult. A különálló épület a csendes időben nem veszélyeztette a szomszéd épületeket. A tüzet csakhamar leverték. A kár részben megtérül, mert az épület biztosítva volt. Ugyanezidőben Popper Gyula kereskedőnek udvarán épült raktárban, eddig ismeretlen okból meggyuladt egy láda fagyapot, azonban a tüzet idejekorán észrevették és eloltották.

A sümegi bazaltbánya kötőőjét, amely júliusban leégett a múlt heten megkezdtek újra felépíteni. A kötőő februárban készül el, s akkor ismét üzembe veszik a bazaltbányát.

Hivatásának áldozata. Ács (Vasáros) István vasuti fékező f. hó 22-én a Keszthely felől este érkező vonaton teljesített szolgálatot. Midőn a vonat Tapolczára érkezett, vette észre a vonatkísérő személyzet, hogy Ács nincs a vonaton; azonnal keresésére indultak, de a pályatest mentén Balatonedericsig nem találták, hanem csak másnap reggel találták őt meg, halva a balatonedericsi híd mellett lévő anyagárokban fejjel a vízben, jobb halántékán erős ütési sebbel. A vizsgálat ugyan folyik, de a szerencsétlen ember valószínűleg megcsuszott, leesett, miközben fejét megütötte, amitől elszédülve beesett az árokba és ott megfuladt. Özvegyen kívül 4 kiskorú gyermeke siratja, a korán elhunyt kenyérkeresőt.

A tapolcai telefon előfizetők névsorát Lówy B. könyvkereskedő, lapunk kiadója kinyomatatta és a telefon előfizetőknek díjmentesen adja.

Socialis estély. A Tapolczai Kath. Legényegylet 1910. évi november 27-én saját helyiségében socialis estélyt tart, melyre a pártolótagokat, valamint az érdeklődőket szívesen látja vendégül. Műsor: Góll — A szeretett hymnusa, előadja az énekkar. Megnyitóbeszéd, mondja a vezető elnök. A esavargó — magánjelenet, előadja Szigir Lajos p. t. Alkoholismus és antialkoholismus, felolvassa Felkl Viktor. Schumann—Almodozás: hegedűn játsza Peter J. ur. Harmóniumon kíséri Stephanek János ur. Schenten—Töleséry: Az üstökös bohózat 1 felvonásban. Személyek: Madarasi, tőkepenzes Tóth Ambrus. Nyerges, magánzó, Kovács Ferencz. Pletykaházi, titkár Szigeti Lajos János, inas Sebesi Ferencz. Flotow — Bordal, előadja az énekkar. Kezdeté este 8 órakor. Belepő-díj nincs — persely azonban lesz az ajtóban.

Meglepő újdonság háziasszonyok, valamint nőszebők részére a most megjelent 4 füzetet tartalmazó párizsi divatalbum, az „Elte.” A számtalan irányadó divat szaklapjainál legelőnyösebben ismert, „Le Grand Chic” Wien XVIII/1, Witthauergasse 17.) most megjelent divatlap 80 oldalon mintegy 1000 különféle, az összes női és gyermekruhát divatot, — valamint fehérnemű és más divatcikkeket ír le az őszi és téli folyamára, mintegy 250 mintát tartalmaz színes kivitelben. A kiadóhivatal minden termethez álló, kiváló szabásmintát küld, amely után minden nőnek alkalma van, egy kifogástalanul álló ruhát készíteni oly előkelő kiviteleben, ami teljesen kifogástalan. A füzet csak 2 korona, ami nagyon csekély ár a gazdag tartalmu divatlapért. Megrendelhető a jelzett kiadóhivatalban, vagy a könyvkereskedés útján.

Az első hó. Szerdán reggelre ritka fehér lepel vonta be a vidéket, azonban a fehér mez nem sokáig tartott, mert a derült napos időben csakhamar elolvadt a gyenge lepel, azóta állandó fagyos időjárásunk van, de a tegnapi havazás már vastagabb hótakaróval fedte a vidéket.

Halálos ítélet Veszprémben. A vesztprémi kir. törvényszék az esküdtek határozata alapján Baracska Imre vámosi cipészt, ki Vámoson özv. Király Istvánnal fejszével agyonverte, gyilkosság bűntetteért kötél általi halálra ítélte. Baracska már többszörön bűntetve volt. A halálos ítélet óriási szenzációnak keltezt Veszprémben.

Új telefon állomás. A tapolczai járási eszendőparancsnokság hivatala telefonösszeköttetést nyert. Száma 5.

Eladó régi fegyverek. A tapolczai járási főszolgabírói hivatalban az 1910. évben elkobzott puskák, pisztolyok, fegyverrészek a hivatal helyiségében folyó évi december hó 2-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adni. Vevőkül jelentkezhetnek oly kereskedők, kik fenti tárgyak eladására iparszerűleg jogosítva vannak, muzeumi kiküldöttek, ha ebbeli minőségüket igazolják, végül azok, kik hatósági fegyvertartási engedéllyel bírnak. A vételár nyomban készpénzben kifizetendő.

Megalakult a színi egyesület. Horváth Jenő főjegyző, a színi egyesület id. elnöke folyó hó 22-ére gyűlésre hívta össze a bérletjegyző közönséget a színi egyesület megalakítása és tisztikar választására. A színi egyesület 50 taggal megalakult, egyúttal megválasztották a tisztikart és a 20 tagu választmányt, amelynek kötelessége leendő az egyesület további szervezését eszközölni. Megválasztottak: elnökül Karácsony Kálmán. Alelnökül dr. Lőke Mór. Pénztárosul: Steiner Imre. Ellenőrül: Flieg József, Titkárul: Horváth Jenő. A választmány tagjai lettek: Dr. Deák Jenő, Berger Vilmos, Berger Manó, Szűcs Jenő, Lusztig Ferencz, Leszner Sándor, Lówy Bernát, Bricht Jenő, Grosz Dezső, Faragó Leo, Szigethy Ödön, Buday Lajos, Weisz Frigyes, Klein Iván, Marton Rezső, Tus Antal, dr. Szűcs Arnold, dr. Kovács Vilmos, dr. Kaszás Károly és Popper Gyula. A választmány első dolga lesz az egyesület alapszabályainak összeállítása.

Új községi faiskolák. Szigliget, Hegy-magas és Raposka községekben a jövő tavasz folyamán veszik üzem alá a községi faiskolául kijelölt területeket.

Borhegyi - BORVIZ
 A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.
 Borhegyi lithiumos borviz, kiváló nedvvhajtó. Sziklából fakadó természetes gyógyásványviz.
 Főelárusító Tapolcza és vidékére: Tölgyesi János csemege kereskedése.
 Naponta friss prágai sonka, finom felvágottak, pörkölt kávé, Sajtkülönlegességek, Rumok, teák a legolcsóbb árban.

Jó étvágyat! Egészséges gyomrot nyerünk, gyomornyomás, fájdalmak nem kínoznak, mióta a Feller-féle hashajtó rebarbara „Elsapilulákat” használják. Tapasztalatból mondjuk Önnek, próbálja meg Ön is, mert tényleg szabályozzák a székélést és elősegítik az emésztést. 6 doboz bermenve 4 korona. Készíti csakis Feller gyógyszerész, Stubica, Centrale 126. sz. (Zágrábmegye).

A Keszthelyi kórház — nyilvános A hivatalos lap múlt heti száma közli az érdekes hírt, hogy a belügyminiszter a keszthelyi kórházat 1910. évi december 1-től kezdődő hatállyal nyilvánossági jeleggel ruházta fel és az ápolási díját ugyanezen időtől 1911. évi december 31-ig terjedőleg 1 K 80 fillérben állapította meg.

Balatonnavi menetrend. Balatonboglár-Révfülp, Badacsony és vissza november hó 1-től a hajózás beszünneteléseig a keszthelyi kórházat 1910. évi december 1-től kezdődő hatállyal nyilvánossági jeleggel ruházta fel és az ápolási díját ugyanezen időtől 1911. évi december 31-ig terjedőleg 1 K 80 fillérben állapította meg.

BORSZÉKI
 az ásványvizek királya, angolkór és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer.
 Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.
 Főelárusító: Popper Gyula fűszer és csemegekereskedő cég Tapolcza.

Megkezdődött a karácsonyi vásár

KARDOS MÓR nagy áruházában TAPOLCZA.

A legszebb divat újdonságok mesés olcsó árban.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban december hó 4 napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák-tér 35.

Bakterium-mentes

természetes ásványviz

üdít gyógyit. üdít-gyógyit.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztandó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA.

Főlerakat: Molnár Ignác czégnél

Keszthely.

A legtöbb fejfájásnak a mértéktelen evés és ivás következtében elrontott gyomor az okozója. Mi sem természetesebb tehát, mint hogy a fejfájás megszüntetése végett az emésztőszerveinkből eltávolítsuk mindazt a káros anyagot, mely a rosszulletet okozza.

„Mindazon esetekben, — írja dr. Stiller, a nagyhirű budapesti orvos-tanár — melyekben enyhe, biztos és a gyomrot kimélő sós hashajtóra van szükségem, évek óta csaknem kizárólag a természetes **Ferencz József**-keserűvizet veszem alkalmazásba.“

A kereskedésekben vagy gyógytárakban határozottan valódi Ferencz József-keserűvizet kell kérni; a hol pedig nem hapható, tessék direkt a Ferencz József-keserűvizforrások szétküldésigazgatóságához Budapestre fordulni.

Nincs jobb és olcsóbb fémtisztító mint a GLOBUS fémtisztító kivonat, amely már esztendőnk óta kitűnően bevált és milliónyi háztartásban használatos. E kitűnő készítményt az ifjabb Fritz Schulz betéti társaság Aussig a/E gyártja. A Globus fémtisztító-kivonat minden arany, ezüst, nickkel, sárga és vörös rézből készült tárgynak gyorsan és fáradság nélkül pompás, tartós fényt kölcsönöz, abszolút ártalmatlan, nem karcol és nem hagy nyomot maga után. A GLOBUS fémtisztító-kivonat soha tisztító erejét el nem veszíti, nem piszkít, mint a tisztító pomádé és sokkal jobb és kiadósabb, mint a legtöbb forgalomban levő folyékony fémtisztító. Száz szónak egy a vége: a Globus fémtisztító-kivonat a legeslegjobb fémtisztító, amelyet kiválósága miatt több ízben kitüntettek, így, legutóbb a St. Louizi kiállításán 1904-ben, a nagy díjjal. Ezért csak használjuk, de ügyeljünk arra, nehogy valami értéktelen utánzatot sózzanak a nyakunkba, mert sok ilyen van. Nindig a valódi Globus fémtisztító-kivonatot kerjük dobozban és védjeggyel ellátva. Kapható minden fűszerkereskedésben, drogériában stb.

Köszönetnyilvánítás.

A Kath. Nőegyletnek, a szegény gyermekek részére, Kardos Mór ur 20 méter, Kemény Mór ur 12 méter szövetet ajándékoztak. Fogadják hálás köszönetünket.

Az elnökség.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Istálló és műtrágya.

A régi gazdák minden tizedik évben egyszer részesítették, de akkor aztán nagyon erős istálló trágyázásban szántóföldjeiket. A múlt század 60-as éveitől kezdve valamivel kevesebb trágyát alkalmaztak, de hat évenként igyekeztek talajaikat megtrágyázni. Még később szerették volna földjeiket minden 3. 4. évben megtrágyázni, ez azonban trágya hiánya miatt csak a legkritkább helyen sikerült.

A legújabbkori kutatások bebizonyították, hogy a növények az istálló trágyának a legjobb esetben is csak 25 %-át értékesítik, a melynek fő oka, hogy a trágya ammon-nitrogénjének csak kisebb része változik salétrom-nitrogénné, egy jó része ellenben elpárolog. Aki tehát 24-25 q. trágyát hord egy magyar hold földre, az ennek felét vagy kétharmadrészét elpazarolta, főképen nedves esztendőben. Ha bőséges eső és hó olvadások vannak ezen anyag becses része kimosatnak. Még károsabban hat rá a talajvíz, a mely lapos helyen a műveleti réteggig jön fel, s ezt következő száraz időben 1-2 m. mélyre magával viszi a termő réteg legbecsesebb anyagát, az oldható nitrogént. Utmutatás az arra, hogy az istállótrágyával semmi szín alatt sem szabad bőségesen bányítani, a miből csak annyit szabad egyszerre adunk, a mennyit a növény két, legfeljebb három év alatt kihasznál.

A legújabb tagasztalatok szerint az istálló trágya kihasználását legjobban úgy érhetjük el, ha annyit trágyát tudunk előállítani, a mennyi középszerű talajon 12, soványabb talajon 15 szekér felhasználást teszi lehetővé három évenként, s emellett minden 1000 négyszögöltre 100 kg. szuperfoszfátot adunk. Vagyis tehát egy kat. holdat 12-15 szekér istálló trágyával és 100 kg. szuperfoszfáttal nemcsak hogy éppen jól betrágyázzuk, mint 25 25 szekér istálló trágyával, de olyan terméseket istálló trágyázás és ugar tartás mellett sem érhetünk el. Pedig ez eljárás által nem csak hogy jóval nagyobb területet trágyázhatunk be, tehát nemcsak hogy sokkal nagyobb terméseket érhetünk el mint különben, de az istálló trágya és szuperfoszfát együttes használata kevesebbe is kerül mint az istálló trágya egymagában alkalmazásai. Ha például kat. holdanként 20 szekér istálló trágya helyett adunk 12 szekér istálló trágyát és 120 kg. 16 %-os szuperfoszfátot, akkor a számítás a következő: A 20 fuvar trágya értéke 6 korona, 120 korona ki-hordás. A 12 fuvar trágya értéke tehát 6 K. — 72 K., a 120 kg. 16 %-os szuperfoszfát ára 52 fillér — 11. 22 fillér, tehát összesen 83. 11 fillér, amely holdanként 36 K. 89 fillér megtakarítást jelent, nem számítva a kevesebb fuvarozást. Az eddigi trágyázott terület mennyisége ez által ugyanolyan istálló trágya mennyiséggel — körülbelül 75 %-al emeltetik, ami egy olyan kimondhatatlan előny, amit minden gazdának méltányolni kell. De a szalma termés évről-évre való rapid emelkedése folytán a trágya termelés is hová tovább fokozódik, a mi mindig nagyobb területek betrágyázását teszi lehetővé. Ezen eljárás segítségével végeredményben legalább egy harmadrésszel fokozhatjuk szentermesünket, a mely körülmény is végtére olyan fontos nemzetgazdasági tényező, a mit szem elől téveszteni senkinek sem szabad.

HIRDETÉSEK.

A Viola u. 3. sz. alatt
a Polgári iskolával szemben
EGYCSINOSAN BÜTOROZOTT
szoba
azonnal kiadó.

Meghívó.

A Balatonfüred és Vidéke
Takarékpénztár R.-T.

f. évi december hó 11-én d. e. 10. ó.
saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényesek ezennel tisztelttel meghívattak.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
2. Bedegi Gábor és 10 részvényes társa az alapszabály 14 §. b. pontja alapján beadott kérvényének tárgyalása, melyben az alaptőke 100.000 koronáról 200.000 koronára való fel-emelését indítványozzák.
3. Az alapszabályok 3-ik §-ának a részvénytőke felemelésével összefüggő módosítása.

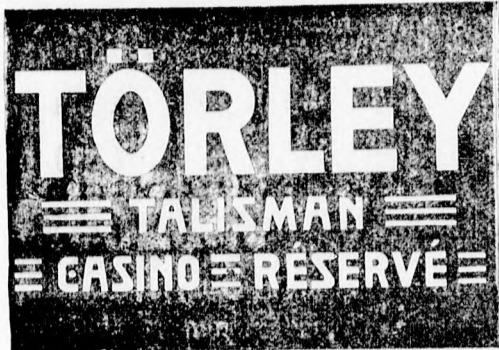
A beadott indítvány a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Balatonfüred, 1910. november 25.

Balatonfüred és Vidéke
Takarékpénztár Részvénytársaság
Igazgatósága.

Figyelmeztetés! A rendkívüli közgyűlésen csak azon részvényes gyakorolhatja jogát, a ki a közgyűlés előtt legalább egy hónappal nevére írt és a részvénykönyvbe bevezetett részvényét a közgyűlést megelőzőleg 2 nappal a társaság pénztáránál leteszi. (13 §)

ÉLŐVIRÁG

koszoruk és csokrok

cserepes virágok kaphatók,

KISS ISTVÁN

kertésznél

== TAPOLCZA, ==

a vasuti liget mellett.

Bajnóczy György a sümegi-utban házhelynek való

FÖLDJÉT,

— Horváth Jenő házával szemben —
eladni szándékozik.

Megegyezni lehet tulajdonosnál naponkint **Bacsányi János-
uteza 61. sz. a.**

4803. tkv. 1910. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a kir. kincstár lakos végrehajthatónak Heiter Mihály kékkuti lakos végrehajtást szenvedő elleni 62 korona 98 fillér és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén levő, a salföldi 101. sz. tjkvben Heiter Mihály neven álló A. 258. hrsz. alatt felvett ábrahampusztai pincés szőlőre 1184 korona, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelték és erre határidőül:

1910. évi december hó 16. napjának délelőtti 10 órája

Salföld községhezához kitűzetik.

Az ingatlan a kikiáltási árnak kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatik. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál és Salföld községhezánál betekintethetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolczán, 1910. évi szept. hó 10. napján,

Papp, sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelesül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

Underwood írógépek.

Tisztelettel értesitem a t. olvasó közönséget, hogy sikerült
A VILÁGHIRŰ

Underwood írógépgyár

kizárólagos képviselőjét Tapolcza és vidéke részére megkapnom.

Raktáron tartom: a legtökéletesebb

azonnal és állandóan látható irásu

UNDERWOOD IRÓGÉPET

és az összes szükséges írógépkellékeket.

Régi, esetleg más olcsóbb minőségű írógépeket is becserélek.

LÖWY B. TAPOLCZA, könyv- és papírkereskedő.

Egy jó házból való
fiu lapunk kiadóhivatalában

tanoncznak

felvétetik.

Gazdaasszonynak

ajánlkozik, jobb házhoz egy 32 éves, már több éven át alkalmazásban volt asszony, aki a német nyelvet is tudja. Bővebb felvilágosítást ad:

Gondos Józsefné Tapolca, Vásártér.

Gramophon

Valódi amerikai Edison-féle közel 60 darab lemezzel jutányos áron

KLADÓ

KOVÁCS IVÁN

vendéglősnél.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefü czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1. doboz ára 60 fillér.

Csak Réthy-félét fogadjunk el.

Védjegy.

JÓL JÁR, HA

tudomásul veszi, hogy újabbban utánozzák

a valódi

PALMA-KAUCSUK

ezipósarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánzott dobozokban természetesen csak közönséges gumisarkok vannak, jól teszi tehát, ha károsodását megőrzendő, a valódi Palma-kaucsuk cipósarok minden dobozon látható

védjegyre ügyel!

Védjegy.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

Allandó, nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés-zsír hár és zsírszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBASZ, PARIZSI ÉS SZAFALADE
Legolcsóbb napi árak.

Értesítés.

Az ujonnan épült és a legnagyobb eleganciával berendezett

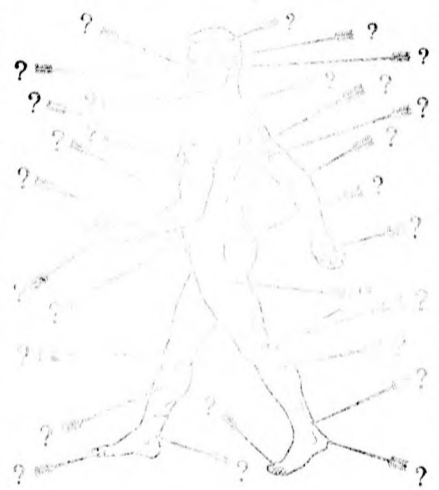
István király szálloda

Budapest, Podmaniczky-utca 8-ik szám, közvetlen közelében a nyugati pályaudvarnál, szeptember 22-én megnyitott

Elsőrangú polgári szálloda 80 szobával berendezése minden kényelemnek megfelel. Főregentes tiszta szobák. Rezbutor. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték. Lift, fürdők a házban, olvasóterem. Elegáns kávéház. Interurban telefon.

Pallai Miksa tulajdonos.

VANNAK FÁJDALMAI ?

Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsáplulákat, melyek egyedüli készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 126 sz. (Zágrábmegye.)

I. A Feller-féle Elsáfluidó saját tapasztalatunk szerint földalomesillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzi, köszvényt, idegyengeséget, oldalszurást, szaggatást, influenza, fele-, fog- és derékfájást, zsábat, bémulást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidót, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légymat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan győgsíkkal használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a "Feller" nevet viseli. 12 kis- vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.

II. Továbbá tudomására elhajtjuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorbaajok, göres, étvágytalanság, veseégés, hányási inger, rosszullét, felbőfőgés, puffaltság, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsáplulákat 6 doboz bérmentve 4 korona. Övaskodjunk azonban utánzatoktól és ezimezzünk minden rendelést gondosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 126 sz. (Zágrábmegye.)

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagy választéku raktárát, Nechwile Fenencz szabadalmazott "AUSZTRIA" permetező egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő Rákóczy, légnymásu, Mayfarth és Eclier vermöre permetezők, melyeket gyári áron boesatok rendelkezésre.

Szénkénegezők (Egyszerűség). Borszivattyuk és tömlők (Heinrich rendszer). Ekék, Képer varrógépek golyos csapágyal

továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekől, Lütichi és Pieper vadászfegyverekből,

mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből

Nehéz első rendű AUSZTRIA

permetezőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók. Allandó nagy raktár használat vasut sinekből és vasgerendákból.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázó,

Tapolca, Fő-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: üveg-, cím-, templom, szoba- és díszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.

Kapható kátrány-aszfalt lemez, kátrány, karbolium, grossol, stukatur-nádfonat és égetett mész a legolcsóbb áron.

Keszler Aladárnál, Tapolczán.

A VASMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ÁRUOSZTÁLYA SZOMBATHELY.

Ajánt: Mindennemű mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, benzín és nyersolajmotorokat, cséplőgép-garnitúrákat, gép és nyersolajat, műszaki cikkeket, zsák, ponyva és kötél árukat, mindennemű

mütrágyát kartelen kívül, vetőmagvakat, erőtakarományféléket, belföldi és porosz

KÖSZÖNET kovácsszenet meszet és cementet, tűzoltó-felszereléseket stb. stb. stb.

MÉRSÉKELT ÁRAK!

Méltányos fizetési feltételek!

Központi iroda: Községi-utca 2.

Raktár: Széll Kálmán-utca 25.

Árajánlattal és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Képviselők minden községben kerestetnek.

Szén eladás.

Alulirotnál állandóan kapható nagyban és kicsinyben valódi finom **poroszszen.**

Hochstädter Lipót.

Köszén!

Saját érdeke a t. fogyasztó közönségnek, hogy jó szénrel fűtsön, amely elsőrendű minőségben,

porosz köszén,

tetszés szerint, darabos, dió vagy koczka alakban ugyiszintén **kocsz** is állandóan kapható:

Keszler Jenő

sör- és köszén raktárában
Tapolczán.

Ugyanott egy szoba kiadó.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olesz szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

lelkismeretesen vezetett oltványtelephez

Ös-Csanádon (Torontalm.)

ahol szokvány minőségű, I. rendű fás, gyökeres és sima szőlőoltványok, bors- és esemegefa fajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönbön ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok. Orpington fajbaromfi tenyésztés. Előjegyzések őszi és tavaszi szállásra elfogadják.

Gyümölcsfa és rózsaoztványokban nagy választék. Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerőlevél közül itten csak egy. Veszprém, 1910. szeptember 27.

Tisztelt Úram! Az Önnel rendelt és vásárolt gyökeres szőlővesszővel igen meg vagyunk elégedve, mert úgy gyökere, mint vesszeje kitünően sikerült és mind jól megérett.

Tisztelettel vagyok
Benkő István.

Látványosság Tapolczán!

Stiglicz Ármin ujonnan átalakított modern óras és ékszer üzlete.

Husz éves üzleti jó hírnevem jó munkát és jó árut biztosít.

STIGLICZ ÁRMIN
óras és ékszerész.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolca, Arany János-utca, a zárda-kert átellenében.

Készít minden e téren előforduló **épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.**

Elfogad **szivattyus kutak fellállítását és javítását, borfejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.**

Állandóan nagy raktáron tartok **takaréktűzhelyeket és permetező gépreseket.**

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét, hogy VIII. József-körút 28. sz. (Bérmocsis-utca sarok,) valamint IV. kerület, Ferencziek-tere 1. szám (Királyi bérpalota) ujonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtétektetésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakkbizottság által felülvizsgált butorokból áll,

teljes lakásberendezéseket **művészi tervek szerint készítünk,** minden darab jótállás mellett adatik el.

UJ!
üzletnagyobbitás
UJ!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy a 10 év óta fennálló czipész műhelyemet a Csébi-féle házból

SAJÁT GYARTMANYU

KÉSZ CZIPÓARU ÜZLETTEL

kibővitve, Dr. Fischer Gyula ur házába (a Balatonmelleki Takarékpénztár mellé) helyeztem át.

Raktáron tartok: férfi, női és gyermekcipőket, nagyválaszték chevreau, boxcipőkben kis csizma és házi cipőkben.

Midőn ezt becses tudomásukra hozom, kérem továbbra is szives támogatásukat, amit pontos és lelkismeretes kiszolgálással iparkodni fogok ezentúl is kiérdemelni.

Egy jó házból való fiu tanoncznak felvétetik.

HAMMER ENDRE

czipész-mester.